

faa, at ogsaa beneficeret Bøndergods var udleiet til Gaardmænd, og det kunde kun være det, som havde fri Tært, thi andre Jorder kunde ikke leies ud til Gaardmænd. Nu ere disse Udtryk forandrede saaledes, at det i Almindelighed hedder, at Loven skal gjælde foruden for det specielt nævnte Gods tillige for beneficeret Bøndergods. Det kan være, at man urgerer dette Udtryk og tager Bøndergodset i sin egentligste Betydning, men det er ikke ganske klart, og jeg antager, at man meget vel under „beneficeret Bøndergods“ ogsaa kan forstaae de Parceller af Præstegaarde, som for Dieblisset leies ud. I ethvert Tilfælde erkjendte den ærede Taler, at det, der af mig var anført om Huse, forholdt sig rigtigt, og at altsaa det brugte Udtryk: „Fæstelovgivningen undergivet“ var urigtigt, forsaavidt Loven handlede om Huse; han meente imidlertid, at det ikke kunde skade saameget, at den Forringelse eller Nedfættelse i Værdi, som flyder af, at Gaardene ere Fæstelovgivningen undergivne, ogsaa kom til Anvendelse om Husene. Jeg troer nu ikke, at det, om ogsaa Ordene bleve staaende, vilde flyde deraf; men hvis det skulde være Tilfældet, er der endnu mere Opsordring for Ministeriet til at ønske, at disse Udtryk udgaae. Der er enkelte Tilfælde, hvis hele Bøndergods bestaaer i Huse, eller som i alt Fald ere et meget betydeligt Antal Huse, de vilde netop ved denne Fortolkning af den ærede Rigsdagsmand lide en Forringelse, som vilde komme dem ganske uventet, da det er Noget, som jo er givet, at Huse aldrig have været Fæstelovgivningen undergivne. Forøvrigt skjønner jeg heller ikke, hvad den ærede Rigsdagsmand kan have at erindre imod, at disse Ord udgaae, naar han ikke vil lægge en særegen Betydning dertil; thi det er jo vist, at hvad enten disse Ord staae i Loven eller ikke, bliver en saadan Fæstegaard ingen anden Lovgivning undergivet end den gjældende, og den bestemmer jo, at naar Bedfommende ikke driver Gaarden selv, skal den bortfæstes eller bortforpagtes. — Jeg gjentager altsaa, at jeg ikke indseer, at der er nogen Nødvendighed for, at disse Ord staae der, naar der ikke skal ligge Andet i dem, end hvad der efter den simple Ordbetydning maa ligge

i dem, og skal der ikke ligge Mere i dem, saa forekommer der mig at være al Anledning til at lade dem udgaae.

Tale: Jeg skal kun, mod hvad den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 8de Valgfreds (Nimestad) anførte, bemærke, at Ordet „en saadan Eiendom“ her vistnok maa gjælde om alle Egenstaber og ikke blot, som den ærede Rigsdagsmand udtalte, om Jordens Udstrækning.

Ordføreren: Jeg skal blot ligeoverfor den ærede sidste Taler bemærke, at Ordet „saadan“ jo aabenbart maa fortolkes sammen med, hvad der staaer i første Passus i § 2: „hvis Bruger er berettiget, overeensstemmende med § 1“; det viser altsaa tilbage til § 1, hvor der staaer nævnt Bøndergods, ligesom der ogsaa i Titlen staaer Udtrykket „Bøndergods“. Det er saaledes vist, at Ordet „saadan“ vist neppe kan fortolkes anderledes end som en Bøndeeiendom.

J. A. Hansen: Jeg skal ikke nægte, at det meget har overrasket mig at høre den høitæredede Justitsministers Erklæring i Aften, angaaende de Udtryk, hvormed der her er Tale. Vi troede i Udvalget stadig igjennem den hele Sags Forhandling at have viist, at vi indtil det Øverste havde gjort, hvad vi formaade, og troede at kunne forsvare for at komme overeens med Ministeriet om denne Lov, og vi have troet, at der saavel fra Regeringens som fra vor Side var et Dnske om, at man kunde komme til en Entighed desangaaende, for dog at gjøre et lille Skridt videre paa den Bane, som Loven her fører fremad. Den høitæredede Justitsminister erklærede udtryffeligt under Sagens 2den Behandling, at uagtet han ønskede, at Ordene: „Fæstelovgivningen undergivet“ skulde udgaae, skulde det dog, naar Rigsdagen ikke var villig til at lade dem udgaae, ikke forhindre ham fra at indstille Loven til Hs. Majestæts Sanction. De Indvendinger, der ere reiste med Hensyn til, hvorvidt disse Udtryk ere passende, fremsatte den ærede Justitsminister ogsaa dengang, og han har altsaa dog ikke antaget dem for saa vige